

2099-02

Bestemmingsplan Windmolenpark Scheerwolde

**Bestemmingsplan
Windmolenpark Scheerwolde**

Code 05-61-02 / 23-04-08

GEMEENTE STEENWIJKERLAND 05-61-02 / 23-04-08
BESTEMMINGSPLAN WINDMOLENPARK SCHEERWOLDE

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
2. BELEIDSKADER	3
2. 1. Rijksbeleid	3
2. 2. Provinciaal beleid	4
2. 3. Gemeentelijk beleid	6
2. 4. Conclusies beleidskader	7
3. LOCATIEKEUZE EN INRICHTING WINDMOLENPARK	8
3. 1. Aanleiding tot het project	8
3. 2. Locatiekeuze	8
3. 3. Inrichting windmolenpark	8
4. RANDVOORWAARDEN VANUIT DE OMGEVING	10
4. 1. Algemeen	10
4. 2. Geluid, slagschaduw en lichthinder	10
4. 3. PlanMER	11
4. 4. Landschap	11
4. 5. Ecologie	12
4. 6. Bodem en water	13
4. 7. Archeologie	15
4. 8. Veiligheid	15
4. 9. Obstakelverlichting.	16
5. PLANUITGANGSPUNTEN	17
5. 1. Belangenafweging	17
5. 2. Relatie met andere beleidsinstrumenten	17
5. 3. Uitgangspunten voor het bestemmingsplan	18
6. PLANBESCHRIJVING	19
6. 1. Toelichting op het juridische systeem	19
6. 2. Toelichting op de bestemmingen	19
7. UITVOERBAARHEID	21
7. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid	21
7. 2. Economische uitvoerbaarheid	21
8. OVERLEG	22
8. 1. Overleg	22
8. 2. Wijzigingen in het voorontwerpbestemmingsplan	22

Bijlagen:

<u>Bijlage 1</u>	Akoestisch onderzoek en onderzoek naar slagschaduw-hinder
<u>Bijlage 2</u>	Landschapsanalyse
<u>Bijlage 3</u>	Ecologisch onderzoek
<u>Bijlage 4</u>	Exploitatie-opzet windmolenpark
<u>Bijlage 5</u>	Overlegnotitie

1. INLEIDING

Dit bestemmingsplan maakt de planologische weg vrij voor de realisatie van een windmolenpark in de polder Gelderingen ten noordoosten van het dorp Scheerwolde.

Het bestemmingsplan biedt ruimte voor de plaatsing van vier windmolens in lijnopstelling parallel aan de Scholtensloot. In zowel het provinciale als het gemeentelijke beleid is deze locatie binnen zekere randvoorwaarden als geschikt naar voren gekomen. Figuur 1 geeft de ligging van het windmolenpark in de regio aan. De rode stippen staan voor de locaties van de vier windturbines.

Figuur 1: Ligging van het windmolenpark Scheerwolde

De gronden hebben in het geldende bestemmingsplan een agrarische bestemming. De aanleg van een windmolenpark is in strijd met deze bestemming.

Voorliggend bestemmingsplan vervangt het geldende bestemmingsplan voorzover dit betrekking heeft op de locatie van het windmolenpark.

Overigens is voor het buitengebied van de gemeente Steenwijkerland - waar ook de locatie van het windmolenpark Scheerwolde toe behoort - een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding. Het gebied van dit bestemmingsplan "Windmolenpark Scheerwolde" wordt buiten het bestemmingsplan "Buitengebied" gelaten.

Het bestemmingsplan wordt in de volgende hoofdstukken gemotiveerd en toegelicht. Daarbij is aandacht voor:

- in hoofdstuk 2 wordt het relevante beleidskader voor dit bestemmingsplan beschreven;
- hoofdstuk 3 gaat in op de ontwikkelingen die hebben geleid tot de locatiekeuze voor het windmolenpark. Daarbij wordt een beschrijving gegeven van het project en de inrichting daarvan;
- hoofdstuk 4 beschrijft de randvoorwaarden voor het windmolenpark vanuit de omgeving en de wijze waarop negatieve effecten kunnen worden tegengegaan;
- in hoofdstuk 5 worden vervolgens de uitgangspunten voor het bestemmingsplan geformuleerd zoals die voortvloeien uit de afweging van de verschillende belangen;
- hoofdstuk 6 bevat de planbeschrijving waarin is aangegeven hoe de planuitgangspunten in het bestemmingsplan (juridisch) zijn vertaald;
- hoofdstuk 7 besteedt aandacht aan de uitvoerbaarheidsaspecten van het bestemmingsplan;
- hoofdstuk 8 bevat tot slot de belangrijkste wijzigingen die zijn opgenomen ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan naar aanleiding van de binnengekomen Overlegreacties.

2. BELEIDSKADER

Voor de aanleg van het windmolenpark Scheerwolde vormt zowel het rijksbeleid als het provinciale en gemeentelijke beleid een kader waarmee bij de ruimtelijke planvorming rekening moet worden gehouden. Het relevante beleid voor dit bestemmingplan wordt hieronder besproken.

2. 1. Rijksbeleid

Het rijksbeleid is neergelegd in de *Nota Ruimte*. Deze nota bevat de visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2020, met een doorkijk naar 2030. De *Nota Ruimte* vervangt de *Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra* (VINEX) en het *Structuurschema Groene Ruimte*.

Hoofddoel van het nationale ruimtelijke beleid is om ruimte te scheppen voor de diverse ruimteveragende functies op het beperkte oppervlak in Nederland. Hieronder valt ook het vraagstuk van de energiewinning.

Ten aanzien van de opwekking van duurzame energie heeft het rijk de groei-doelstelling om in 2020 in 10% van de energiebehoefte in Nederland op een duurzame wijze te voorzien. Hiermee sluit de *Nota Ruimte* aan op het nationale energiebeleid zoals dat is neergelegd in het *Nationaal Milieubeleidsplan 4* (2001). In dit plan is aangegeven dat gestreefd wordt naar het vergroten van het aandeel van duurzame energiebronnen, waaronder windenergie. Dit streven is ingegeven door de behoefte aan het zeker stellen van een betrouwbare energievoorziening en het vinden van een antwoord op het dreigende klimaatprobleem.

Het bevorderen van het aandeel aan windenergie wordt door het rijk omschreven als 'noodzakelijk om dwingende reden van groot openbaar belang. Met behulp van specifieke stimuleringsmaatregelen moet de plaatsing van windturbines zodanig toenemen dat de doelstelling van een totaal opwekkingsvermogen van 7500 Megawatt (MW) in 2020 wordt bereikt. Dit totaal is uitgesplitst naar 1500 MW voor 2010 in het provinciaal ingedeelde gebied in Nederland en 6000 MW voor 2020 op de Noordzee.

Het rijk heeft in de *Bestuursvereinkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie* (BLOW: ondertekend 10 juli 2001 door rijk, IPO en VNG) afgesproken, op welke manier provincies en gemeenten zullen zorgdragen voor het kiezen van plaatsingsgebieden voor windturbines, zodat de doelstelling van tenminste 1500 MW wordt bereikt. Voor de provincie Overijssel betekent dit een taakstelling van tenminste 30 MW aan windenergie voor 2010 (zie paragraaf 2.2). Dit BLOW-akkoord loopt tot 31 december 2010.

Uit recente cijfers (BLOW-jaarverslag over 2005) blijkt dat sinds 2002 de bijdrage van windenergie is verdubbeld tot circa 1.8 procent van het totale elektriciteitsverbruik. Er zijn er nog vele projecten in de pijplijn zodat een aandeel van vier procent binnen handbereik ligt. Daarmee kan windenergie op land een substantieel deel van de nationale doelstelling van negen procent duurzame elektriciteit in 2010 voor zijn rekening nemen.

Inmiddels is de 1500 MW-mijlpaal reeds bereikt en heeft het rijk in vervolg daarop een "Nationaal plan van aanpak Windenergie" opgesteld (februari 2008). Hoofdinsteek is het vinden van wegen om projecten in de pijplijn te versnellen, maar ook om de doelstellingen voor de inzet van windenergie aan te scherpen, met name om te voldoen aan de kabinetsdoelstelling om de inzet van windenergie in de lopende kabinetsperiode minimaal te verdubbelen. Een en ander zal nader worden uitgewerkt in de loop van 2008. Dit alles in het kader van de kabinetsdoelstelling om in 2020 20 % van de energiebehoefte op duurzame wijze op te wekken.

De provincies kiezen een plaatsingsstrategie van grootschalige dan wel kleinschalige bundeling van windturbines, afhankelijk van de mogelijkheden per landschapstype en de mogelijkheden tot combinatie met infrastructuur en bedrijventerreinen. De mogelijke effecten op gebieden met natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten moeten door de betrokken decentrale overheden expliciet worden betrokken bij (verkenning van de mogelijkheden voor) plaatsing van windturbines.

2. 2. Provinciaal beleid

De provincie Overijssel wil het opwekken van duurzame energie stimuleren. In het *Milieubeleidsplan 2000 +* is daartoe de doelstelling voor het opwekken van duurzame energie geformuleerd: 5% in 2010 en 10% in 2020. Windenergie is één van vormen van duurzame energievoorziening waar de provincie de toepassing van wil bevorderen.

Met de ondertekening van de *Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie* (BLOW) (zie paragraaf 2.1) heeft de provincie zich verplicht in 2010 minstens 30 MW aan windvermogen te realiseren. Er van uitgaande dat een moderne windturbine een capaciteit heeft van 2 MW gaat het hierbij dus om circa 15 windturbines.

In de partiële herziening van het Streekplan Overijssel 2000+ - *Partiële Herziening Windenergie (2005)* - hebben Provinciale Staten ruimtelijke keuzes gemaakt ten aanzien van de plaatsing van grootschalige opstellingen van windturbines.

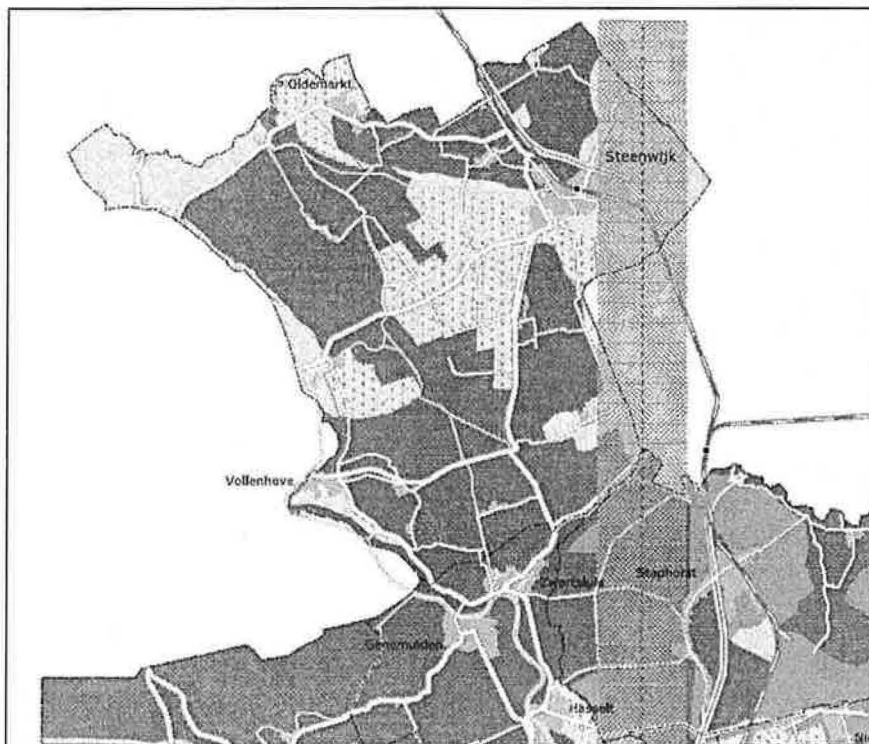
Daarbij wordt uitsluitend de plaatsing van grote windturbines toegestaan. Dit zijn turbines met een vermogen van minimaal 1 MW. Door alleen grote windturbines toe te staan kan, met een beperkt aantal en een beperkt ruimtebeslag, een aanzienlijke bijdrage geleverd worden aan de opwekking van duurzame energie.

Met het oog op de mogelijke plaatsing van grootschalige opstellingen van windturbines is het buitengebied van de provincie ingedeeld in vier gebieden (zie figuur 2):

- zoekgebieden voor windturbines (groen);
- zoekgebieden met beperkingen voor windturbines (groen met rode rasters/stippen);
- gebieden waar geen kansen zijn voor windturbines (lichtrood);
- gebieden die uitgesloten zijn voor windturbines (donkerrood).

De locatie voor het windmolenpark Scheerwolde valt binnen het zoekgebied met beperkingen (weidevogel- en ganzengebied en/of gebied voor andere wintergasten). In deze gebieden kunnen windturbines alleen worden toegestaan langs infrastructuur, die al veel verstoring voor vogels geeft. Wanneer er belangrijke overwegingen zijn om hiervan af te wijken, kunnen ook elders in het gebied windturbines worden toegestaan.

De provincie spreekt zich niet uit over de exacte situering van windturbines. Gemeenten moeten de initiatieven voor plaatsing beoordelen op basis van een nadere verkenning van de lokale situatie. Daarbij moet rekening worden gehouden met landschappelijke aspecten en nabij gelegen functies zoals natuur, wonen, recreatie en toerisme. In een bijlage bij de partiële herziening van het streekplan zijn concrete plaatsingsvoorwaarden voor windturbines aangegeven en wordt daarnaast een aantal handvaten geboden voor een goede landschappelijke inpassing. De 'harde' plaatsingsvoorwaarden hebben betrekking op de voorschriften vanuit de Europese natuurwetgeving (Vogel- en Habitatrichtlijn), de afstanden die moeten worden aangehouden tot infrastructuur (wegen, spoorwegen en vaarwegen) en voorschriften vanuit de milieuwetgeving (geluid, veiligheid, slagschaduw en lichthinder).

Figuur 2: Fragment kaart zoekgebieden voor windturbines uit streekplan.

2. 3. Gemeentelijk beleid

2.3.1. Notitie Windenergie (concept, 2003)

In navolging van het beleid van rijk en provincie is ook het gemeentelijke energiebeleid gericht op het stimuleren van duurzame energie. Windenergie is één van de mogelijkheden voor duurzame energieopwekking.

De afgelopen jaren zijn er in de gemeente meerdere verzoeken ingediend voor de plaatsing van windmolens. Als reactie op deze verzoeken zijn ruimtelijke keuzes ten aanzien van locaties voor windmolens geformuleerd in de *Notitie Windenergie*. In deze (concept)notitie wordt uitgegaan van twee locaties voor kleinschalige windmolenparken in de gemeente: één nabij Baarlo en één op het bedrijventerrein Groot Verlaat. In 2004 heeft de raad - via de aanneming van een amendement - de polder bij Scheerwolde als locatie voor het plaatsen van windturbines aangewezen c.q. toegevoegd.

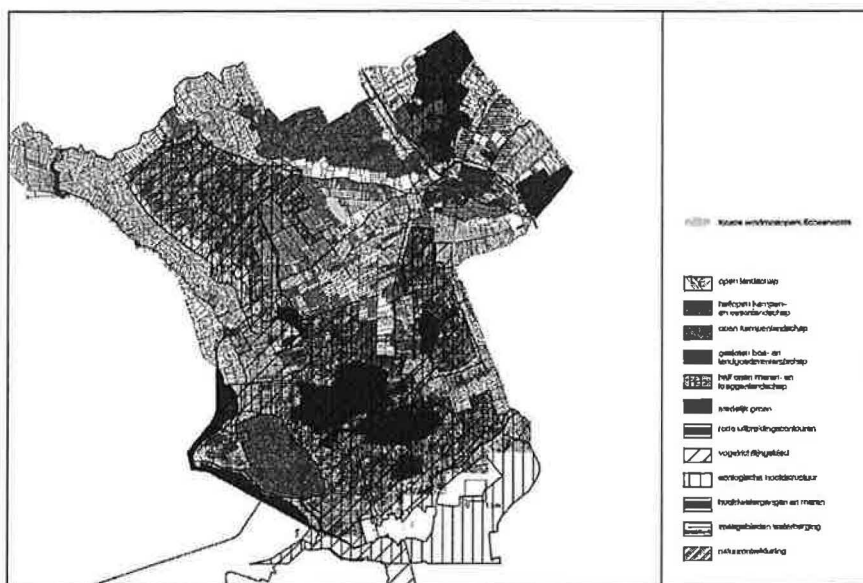
In latere instantie is daar bij raadsbesluit van 23 oktober 2007 nog het volgende aan toegevoegd. De gemeenteraad heeft besloten om ten aanzien van CO₂-reductie minimaal te voldoen aan de Kyoto-doelstelling. Deze doelstelling houdt in dat het energieverbruik en -verbruik teruggedrongen wordt tot het niveau van 1990 minus 6 %. Het bevorderen van duurzame energie en het treffen van maatregelen om CO₂-uitstoot tegen te gaan acht de gemeenteraad dringend geboden. Daarnaast is de gemeente lid van het klimaatverbond en heeft als gevolg daarvan een voorbeeldfunctie. Er wordt fors ingezet op energiebesparing. Verder wordt onderzocht in hoeverre duurzame energiebronnen in de gemeente Steenwijkerland ingezet kunnen worden. Hierbij heeft de gemeenteraad besloten om de inzet van windenergie niet te blokkeren en wordt de procedure van de bestemmingsplannen "Windmolenpark Baarlo" en "Windmolenpark Scheerwolde" voortgezet.

2.3.2. Landschapsonwikkelingsplan (2004)

Omdat windmolens effecten hebben op het landschap is ook het gemeentelijke landschapsbeleid van belang. Dit is neergelegd in het *Landschapsonwikkelingsplan Steenwijkerland*. Ambitie van dit plan is om richting te geven aan de gewenste ontwikkelingen van het landschap en het handhaven en versterken van de landschappelijke karakteristieken.

De locatie van het windmolenpark valt in het zogeheten jong veenontginningslandschap (figuur 3). Dit gebied maakte voorheen deel uit van het grote laagveengebied van Friesland, Groningen en Noordwest-Overijssel. Vanaf de hogere zandgronden rondom Steenwijk en Oldemarkt werd het gebied ontgonnen voor de (grootschalige) turfwinning (1500-1800). In de 20^e eeuw is begonnen met het inpolderen en opnieuw in cultuur brengen van de uitgeveende gronden. Zo is een laag gelegen, vrij open agrarisch landschap ontstaan, met een rationele verkavelingsstructuur en verspreide agrarische bebouwing.

Het Landschapsontwikkelingsplan is voor de polder Gelderingen primair gericht op het behoud en de versterking van de karakteristieke openheid. Daarbij zijn de erf- en laanbeplantingen langs de doorgaande wegen in de polder aangewezen als dragers van het landschappelijke raamwerk.

Figuur 3: Landschapstypen in Steenwijkerland (inclusief locatie windmolenpark)

2. 4. Conclusies beleidskader

Het beleid van zowel rijk, provincie als gemeente is gericht op het realiseren van een forse taakstelling op het gebied van windenergie. Uit het ruimtelijke beleid van zowel provincie als gemeente blijkt dat de locatie bij Scheerwolde - mits rekening wordt gehouden met de aanwezige vogelwaarden - (planologisch) geschikt kan worden geacht als locatie voor een windmolenpark.

3. LOCATIEKEUZE EN INRICHTING WINDMOLENPARK

In dit hoofdstuk wordt nader stilgestaan bij de motieven die hebben geleid tot de locatiekeuze voor het windmolenpark. Eveneens wordt een beschrijving gegeven van de inrichting van het project.

3. 1. Aanleiding tot het project

Het initiatief voor het realiseren van een windmolenpark bij Scheerwolde is afkomstig van twee agrariërs die de betrokken gronden in eigendom en/of gebruik hebben. Het ligt in de bedoeling op hun gronden een lijnopstelling van vier windmolens te plaatsen met een energie-opwekkend vermogen van 3 MW per molen.

Met het windmolenpark willen de initiatiefnemers gebruik maken van een schone energiebron, die ter plekke ruimschoots voorhanden is. Daarnaast kan het windmolenpark compensatie bieden voor het verlies aan inkomsten waarmee de agrariërs in toenemende mate geconfronteerd worden als gevolg van de dalende (wereld)marktprijzen.

3. 2. Locatiekeuze

Naast de hierboven genoemde (particuliere) argumenten zijn er andere motieven voor de locatiekeuze voor het windmolenpark. Deze zijn:

- het ter plaatse goede windaanbod;
- het op grond van het provinciale en gemeentelijke beleid behoren tot die gebieden waar de plaatsing van grote windturbines in principe mogelijk is;
- de locatie brengt geen onevenredige hinder met zich mee voor omwonenden wat betreft geluid, slagschaduw en lichthinder;
- de locatie is landschappelijk goed inpasbaar;
- de locatie leidt niet tot verstoring van waardevolle ecologische waarden.

Deze laatste drie punten komen in hoofdstuk 4 nader aan de orde.

3. 3. Inrichting windmolenpark

De plaatsing van de vier windmolens vindt plaats in een lijnopstelling aan de oostzijde van en evenwijdig aan de Scholtensloot (zie figuur 1).

De vier identieke windturbines hebben een ashoogte van 105 meter. De rotor bestaat uit drie wieken en heeft een diameter van 90 meter. De tiphoogte (ashoogte plus tip van de wiek in hoogste stand) is 150 meter. Hierdoor houdt de initiatiefnemer de vrijheid om – binnen deze randvoorwaarden – een keuze te maken in het type windturbine. Deze keuze wordt pas definitief bij het indienen van de aanvraag om bouwvergunning.

De onderlinge afstand tussen de molens is gelijk en bedraagt circa 425 meter. Het totale vermogen van de vier turbines komt te liggen tussen de 10 en 15 MW.

De windmolens worden geplaatst op een fundatie. Aan de rand van de fundatie van de meest zuidelijk gelegen windmolen wordt een trafo / inkoopstation geplaatst. Bediening van de windmolens gebeurt geheel automatisch door middel van een ingebouwde computer.

Voor de ontsluiting (voor onderhoud) van het windmolenpark wordt - zowel in noordelijke als zuidelijke richting - vanaf de Ir. Luteynweg een pad aangelegd. Dit pad komt naast de Scholtensloot te liggen waarbij bij iedere windturbine een aftakking wordt gerealiseerd. De paden krijgen een breedte van 4 meter.

Op het moment dat de windmolens in de toekomst permanent buiten werking worden gesteld zullen ze worden gesloopt en verwijderd en worden de gronden op de locatie in oorspronkelijke staat teruggebracht. Om dit te bewerkstelligen is in de voorschriften opgenomen dat indien de windmolens permanent buiten werking zijn gesteld, ze gelijktijdig gesloopt zullen worden.

4. RANDVOORWAARDEN VANUIT DE OMGEVING

4. 1. Algemeen

Ondanks dat windturbines - als duurzame energiebron - een positieve bijdrage leveren aan het milieu, kunnen er ook negatieve effecten optreden naar de omgeving. Deze komen in dit hoofdstuk aan de orde.

De plaatsing van vier windturbines in de polder bij Scheerwolde zal consequenties hebben voor de omgeving. Daarbij zijn allereerst een aantal milieuaspecten van belang: geluid, slagschaduw en lichthinder. Daarnaast spelen de omgevingsaspecten landschap, ecologie, archeologie, bodem, water, telecommunicatie, leidingen en veiligheid een rol. Analyse van deze verschillende thema's resulteert uiteindelijk in een integrale afweging, waarmee antwoord wordt gegeven op de vraag of een windmolenpark op deze locatie planologisch aanvaardbaar is.

4. 2. Geluid, slagschaduw en lichthinder

Naar de effecten van geluid, slagschaduw en lichthinder van de windmolenlocatie heeft een onderzoek plaatsgevonden. Omdat de kortste afstand tussen een woning van derden en een turbine meer dan 4 maal de ashoogte (4 x 105 m) bedraagt, is de windturbinelocatie niet vergunningplichtig inzake de *Wet milieubeheer*. De turbines vallen wel onder het *Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit)*. Voor het beantwoorden van de vraag of de windmolenlocatie vanuit het oogpunt van milieu aanvaardbaar is, dient dit besluit dan ook als referentiekader. Omdat het park bestaat uit minder dan 10 turbines en het opgestelde vermogen lager is dan 15 MW valt het windmolenpark (op dit moment) niet onder het *Besluit MER* (Milieueffectrapportage).

4.2.1. Geluid

Windturbines produceren geluid. Dit is een potentiële bron van hinder voor de omgeving en kan effecten hebben op mensen en dieren die in die omgeving verblijven.

Naar de geluidseffecten van het windmolenpark is een akoestisch onderzoek uitgevoerd om te kunnen beoordelen of een windturbinelocatie op de voorgestelde locatie aanvaardbaar is. Dit onderzoek is in bijlage 1 van deze plantoelichting opgenomen. Van belang voor het akoestisch onderzoek is de ligging van de meest nabijgelegen geluidgevoelige (woon)bebouwing. Hierbij gaat het om de woonbebouwing aan de weg Steenwijkerdiep ten zuiden van de windmolenlocatie. Deze woonbebouwing bevindt zich op een afstand van circa 465 meter van de windturbines.

In het akoestisch onderzoek zijn in totaal zeven 'ontvangerpunten' gedefinieerd voor de gevels van nabijgelegen woningen van derden.

Uit het onderzoek blijkt dat de optredende geluidsniveaus vanwege het windmolenpark bij alle windsnelheden kan voldoen aan de in het *Activiteitenbesluit* gestelde norm.¹ Daarmee is dus sprake van een planologisch aanvaardbare situatie.

4.2.2. Slagschaduw en lichthinder

Door het draaien van de wieken van windturbines, kan bij zonneschijn een bewegende schaduw ontstaan. Dit kan voor de nabijgelegen woningen hinderlijk zijn. De mate van hinder hangt af van de frequentie van de bewegende schaduwen, de blootstellingsduur en de lichtintensiteit. Van hinder kan alleen sprake zijn wanneer de zon schijnt.

Een planologisch onaanvaardbare situatie ontstaat indien de afstand tussen een windturbine en woningen van derden minder bedraagt dan twaalf maal de maximaal toegestane rotordiameter ($12 \times 90 = 1080$ meter) en er gemiddeld meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten slagschaduw kan optreden. Tevens staat vast dat een flikkerfrequentie tussen de 2,5 en 14 Hz als erg storend kan worden ervaren en schadelijk kan zijn.

De omgeving van de windturbine locatie is onderzocht op mogelijke schaduw- en lichthinder. Dit onderzoek is in bijlage 1 van deze plantoelichting opgenomen. In het onderzoek is gebruik gemaakt van dezelfde 'ontvangerpunten' als in het akoestische onderzoek. Uit het onderzoek blijkt dat bij circa 22 woningen slagschaduw hinder wordt verwacht. Door de windmolens te voorzien van een automatische regeling die de rotor zonodig stopt als er niet wordt voldaan aan de wettelijke normen voor slagschaduw kan worden voldaan aan deze normen. Het maximale rotortoerental is dusdanig dat de maximale flikkerfrequentie circa 1 Hz is en dus altijd buiten het bereik van 2,5 tot 14 Hz blijft.

Naast hinder van slagschaduw kan hinder ontstaan door lichtflitsen als gevolg van reflectie van zonlicht op draaiende wieken. De windturbines zullen echter voorzien worden van een niet-reflecterende coating, zodat er geen sprake kan zijn van hinderlijke lichtflitsen.

Vanuit deze aspecten bestaan dan ook geen (planologische) bezwaren tegen plaatsing van de windturbines.

4. 3. PlanMER

4. 4. Landschap

De windmolens zijn geprojecteerd in een open landschap en daarom van alle kanten goed zichtbaar. Door de aanleg van het windmolenpark zal het

¹ Het betreffende onderzoek is nog uitgevoerd onder de werking van het *Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer*. De normen uit dit Besluit zijn overgenomen in het per 1 januari 2008 van kracht geworden *Activiteitenbesluit*.

landschap dan ook veranderen. Of deze veranderingen aanvaardbaar zijn is nader onderzocht door middel van een landschapsanalyse. Deze is als bijlage 2 bij deze plantoelichting gevoegd.

Uit het provinciale beleid volgt dat windturbines in een zoekgebied met beperkingen (weidevogel- en ganzengebied en/of gebied voor andere wintergasten) alleen worden toegestaan langs infrastructuur, die al veel verstoring voor vogels geeft. Wanneer er belangrijke overwegingen zijn om hiervan af te wijken, kunnen ook elders in het gebied windturbines worden toegestaan. Visueel en ruimtelijk is het van groot belang dat de opstellingen zoveel mogelijk aansluiten bij de bestaande hoofdrichtingen in het landschap zoals dijken, vaarten en wegen. Echter, uit de landschapsanalyse blijkt dat vanuit landschappelijk oogpunt, het minder wenselijk is het windturbinepark te koppelen aan de bestaande infrastructuur. De provinciale weg N333 is een landschappelijk element dat geen koppeling heeft met historische lijnen in de polder. De wegen met bebouwing komen niet in aanmerking door de afstandseisen. Ook zal een combinatie ertoe leiden dat de elementen niet meer als zelfstandige structurelementen waargenomen worden. De wegen met schaarse bebouwing, zoals de Ir. Luteynweg en de Koningin Julianalaan, vallen af, omdat deze wegen dichtbij natuurgebieden liggen.

In de analyse wordt geconcludeerd dat de locatie vanuit landschappelijk oogpunt geschikt is voor een windmolenpark, met name vanwege de koppeling met de Scholtensloot, een belangrijk landschappelijk element uit de periode van de inpoldering. Het windturbinepark voegt hiermee een nieuw lijnvormig landschapselement toe dat past binnen de rationele opzet van het polderlandschap en het zelfs versterkt.

De verhouding tussen de hoogte van de windturbines en de onderlinge afstand is zodanig dat ze een ruimtelijke eenheid vormen en een gevoel van openheid behouden blijft. Zicht op het achterliggende gebied blijft mogelijk.

4. 5. Ecologie

Het plan voor de ontwikkeling van het windmolenpark moet getoetst worden aan de wetgeving en het beleid op het gebied van de natuurbescherming. Hierbij gaat het concreet om de gebiedsbescherming (*gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998*) en het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur) en daarnaast om de soortenbescherming (*Flora- en faunawet*). Bij het opstellen van een bestemmingsplan moet redelijk zicht bestaan op de verleenbaarheid van een eventueel benodigde vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet en/of de Flora- en faunawet. Anders is het bestemmingsplan niet uitvoerbaar.

De ecologische gevolgen van de realisatie van het windmolenpark zijn in beeld gebracht en getoetst aan beleid en wetgeving in twee ecologische onderzoeken. Deze zijn opgenomen in bijlage 3 van deze plantoelichting.

In het eerste onderzoek zijn de effecten onderzocht op het voorkomen van enkele soorten die - op grond van de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 - zijn aangewezen als 'kwalificerende soorten' in het nabijgelegen Natura 2000-gebied De Weerribben². De windmolenlocatie ligt weliswaar buiten dit Natura 2000-gebied maar kan wel van invloed zijn op (deze) soorten wanneer die zich buiten het Natura 2000-gebied begeven om voedsel te zoeken of te rusten. Bij deze zogeheten externe werking is de vraag of sprake is van significante effecten op de kwalificerende soorten. Uit het onderzoek blijkt dat hiervan geen sprake is. Dit betekent dat het plan - voor zover het deze soorten betreft - niet op bezwaren stuit vanuit de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998.

De 'overige' ecologische gevolgen van het geplande windmolenpark zijn onderzocht in een tweede onderzoek. Hieruit is gebleken dat het plan niet leidt tot negatieve effecten op beschermde gebieden of (overige) beschermde soorten en dus in overeenstemming is met de wet- en regelgeving op het gebied van de natuurbescherming.

Op 18 juni 2007 is door Gedeputeerde Staten van Overijssel een vergunning verleend op grond van de Natuurbeschermingswet. In deze vergunning wordt de inschatting gemaakt dat er weinig soorten foerageren en dat er dus weinig effecten verwacht mogen worden. De gevolgen van het plan voor de Meervleermuis zijn door het behoud van de oppervlakte en de kwaliteit van het leefgebied nihil. Dat geldt eveneens voor de ganzen en smienten. De inschatting is dat de instandhoudingsdoelen van zowel de Wieden als de Weerribben niet in gevaar komen.

4. 6. Bodem en water

4.5.1. Bodem

In zijn algemeenheid bestaat de kans dat door de plaatsing van windmolens de bodem verstoord wordt of dat bodemkundige waarden worden aangetast als gevolg van de fundering. Voor wat betreft het aspect bodem is geen sprake van een bodembeschermingsgebied zodat op dit punt geen beperkingen bestaan.

---

² Doel van de aanwijzing van de Natura 2000-gebieden is het realiseren van een netwerk van natuurgebieden in Europa: het Natura 2000 netwerk. Voor een Natura 2000-gebied geldt een instandhoudingsdoelstelling die betrekking heeft op de specifiek voorkomende (kwalificerende) soorten en habitattypen. Ruimtelijke activiteiten/ingrepen in en nabij een Natura 2000-gebied moeten worden getoetst op hun effect op de instandhoudingsdoelstelling van het betreffende Natura 2000-gebied. In dit kader liggen de uitgevoerde onderzoeken momenteel - in het kader van de aanvraag om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet - ter beoordeling bij de provincie Overijssel.

4.5.2. Water

Op grond van het *Besluit ruimtelijke ordening* moeten alle ruimtelijke plannen een waterparagraaf bevatten waarin de effecten van het plan op de waterhuishouding worden beschreven. Daarnaast moet over ruimtelijke plannen vooroverleg met het betrokken waterschap plaatsvinden.

De stromingspatronen van het grondwater zijn in het algemeen afhankelijk van het reliëf en de bodemopbouw c.q. de aanwezigheid van doorlatende of slecht doorlatende lagen. De locatie van het windmolenpark ligt - net als een groot deel van de gemeente - ingeklemd tussen het hoog oplopende Drents Plateau en het Land van Vollenhove.

De locatie van het windmolenpark bevindt zich in een peilgebied met winter- en zomerpeil van -2,70 meter NAP. De Scholtensloot heeft een belangrijke afwateringsfunctie voor het gebied. De (afwaterings)kanalen ten noorden en zuiden van het plangebied hebben een hoger peil namelijk maximaal -0,70 meter NAP. De bodem in het plangebied zelf bestaat uit moerige gronden met een grondwaterstand van tussen de 40 tot 80 cm beneden maaiveld.

De aanleg van het windmolenpark zal geen substantiële effecten op de bestaande waterhuishouding tot gevolg hebben. De windturbines worden op voldoende afstand van de Scholtensloot gesitueerd om negatieve effecten te voorkomen. Als gevolg van het plan worden ook geen watervoerende lagen doorboord. Wel zal er sprake zijn van een lichte verhardingstoename in het gebied (pad en funderingen), maar dit zal geen noemenswaardige effecten hebben op de waterhuishouding.

Advies waterschap

De locatie van het windmolenpark valt in het beheersgebied van het waterschap Reest en Wieden. Dit waterschap heeft een advies (d.d.15-02-2006) over het concept bestemmingsplan uitgebracht. Hierin geeft het waterschap aan dat de plaatsing van de windturbines naar verwachting niet tot ongewenste effecten voor de waterhuishouding zal leiden en geeft dan ook een positief wateradvies. Het waterschap gaat er van uit dat daarbij rekening wordt gehouden met de volgende aanbevelingen:

- Het plangebied ligt in een gebied met kans op wateroverlast. Omdat het bij het windmolenpark om een kapitaalintensieve functie gaat wordt geadviseerd voor de (kwetsbare onderdelen van de) molens een vloerhoogte boven het boezempeil te kiezen. In geval van calamiteiten blijven de windmolens dan van overstroming bespaard;
- In verband met de invloed hiervan op de (natuur)functies rond het plangebied mag geen permanente grondwaterstandverlaging worden gecreëerd;
- Het regenwater mag alleen afstromen indien het schoon is. Dit betekent dat geen vervuilende materialen (zoals lood, koper of zink) mogen worden gebruikt bij de fundering en de paden;

- Voordat het pad ten behoeve van de ontsluiting van de windmolen wordt aangelegd wil het waterschap de Scholtensloot herprofilen. In dit kader wijst het waterschap op belang van afstemming tussen beide projecten én het feit dat voor werkzaamheden nabij watergangen een keurontheffing van het waterschap nodig is.

4. 7. Archeologie

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen dient - op grond van het *Verdrag van Malta* - ook rekening te worden gehouden met de in de bodem aanwezige archeologische (verwachtings)waarden. Ter implementatie van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving is in 2007 de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMZ) in werking getreden. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven. De wet verplicht gemeenten bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de in hun bodem aanwezige waarden.

Inzicht in de aanwezigheid van archeologische waarden wordt gegeven op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de Indicatieve Kaart van Verwachtingswaarden (IKAW). Beiden zijn opgesteld door de Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) samen met de provincie Overijssel.

Uit de AMK blijkt dat op de locatie van het windmolenpark geen sprake is van bestaande (aangetoonde) archeologische waarden. De IKAW geeft voor het gebied een middelhoge verwachtingswaarde. In overleg met de provincie Overijssel is besloten dat op grond hiervan - en gelet op de aard en omvang van het plan - geen nader onderzoek hoeft plaats te vinden.

4. 8. Veiligheid

Bij het aspect veiligheid gaat het om de veiligheid voor omwonenden, van verkeersdeelnemers en van personen die in de onmiddellijke omgeving werken (zoals boeren of onderhoudsmensen). Risico's kunnen bestaan uit het losraken van draaiende delen of het loslaten van stukken ijsafzetting op de wieken. Verkeersdeelnemers kunnen last hebben van schrik- of afleidingsreacties.

Voor windturbines geldt de Nederlandse norm NVN 11400/0. Deze norm bevat criteria voor veiligheid, geluidsemissie en rendement en verenigt het voorontwerp NEN 6096-2 en de internationale norm IEC 61400-1. De norm NVN 11400/0 is onder andere gebaseerd op criteria van de *Wet Milieubeheer*, zoals gevaar, schade en geluidsoverlast voor de omgeving. Ingevolge de certificatie van windturbines worden eisen gesteld ten aanzien van een goede uitvoering en constructie van de windturbine. Ook toetst deze norm de efficiëntie van de energieproductie. Voorts worden er eisen gesteld aan het onderhoud van de inrichting en moet een regelmatige inspectie hier-

van plaatsvinden. De te plaatsen windturbines moeten voldoen aan de veiligheidsvoorschriften van de norm NVN 11400/0. Het *Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer* dient hierbij als referentiekader.

Op de tweede plaats kunnen (en dat is voor de ruimtelijke ordening van belang) afstanden worden gehanteerd ter beperking van risico's. In de uitgave van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) "Bedrijven en milieuzonering" (januari 1999) zijn vanuit veiligheid richtlijnen gegeven voor de afstand tussen windturbines en gevoelige bebouwing. Voor windturbines met een wiekdiameter van 30 meter en meer geldt een minimale afstand tot gevoelige bebouwing (woonbebouwing) van 50 meter. Daarnaast is in het Handboek Risicozonering Windturbines aangegeven dat voor kwetsbare objecten (woningen) een grenswaarde geldt van $PR = 10^{-6}$. Volgens bijlage B van dit handboek geldt als vuistregel dat de $PR = 10^{-6}$ -contour gelijk is aan het maximum van de ashoogte plus een halve rotordiameter (dit komt overeen met de maximale werpafstand bij nominaal toerental). Volgens deze vuistregel is de $PR = 10^{-6}$ -contour bij een windmolen met een rotordiameter van 90 meter een ashoogte van 105 meter (de maximale variant volgens het voorliggende plan) 150 meter.

De dichtstbijgelegen woonbebouwing bevindt zich op een afstand van ongeveer 185 meter (Ir. Luteynweg 2). Uitgaande van windturbines op een minimale afstand van circa 185 meter van gevoelige objecten zijn geen veiligheidsrisico's te verwachten die zouden kunnen leiden tot een negatieve invloed op de gebruiksmogelijkheden van de omliggende objecten.

Op grond van de *Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken* geldt een voorkeursafstand van minimaal 30 meter en 50 meter uit de rand van de verharding van het hoofdwegennet respectievelijk de rand van een vaarweg tot aan de as van de windturbine. Aan deze afstanden wordt voldaan.

Tot slot kan worden genoemd dat het veiligheidsrisico in verband met de periodiek bewegende schaduwen voor passanten (die hiermee slechts gedurende zeer korte tijd van een zonnige dag worden geconfronteerd) verwaarloosbaar kan worden geacht.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat er vanuit veiligheid geen planologische bezwaren zijn tegen realisering van vier windturbines op de voorgestelde locatie.

4. 9. Obstakelverlichting

De Inspectie Verkeer en Waterstaat vraagt aandacht voor obstakelverlichting in relatie tot de luchtvaart. In het kader van een bestemmingsplan kan hier geen voorschrift voor worden gegeven, doch uiteraard zal de aanvrager anderszins aan de voorwaarden voldoen.

5. PLANUITGANGSPUNTEN

5. 1. Belangenafweging

Met betrekking tot de planologische aanvaardbaarheid van een windmolenpark op de voorgestelde locatie heeft in het vorige hoofdstuk een belangenafweging plaatsgevonden. Daarbij is een afweging gemaakt tussen het belang van de initiatiefnemer bij energie-opwekking en het milieubelang van windenergie als schone en duurzame energiebron enerzijds tegen de effecten op de omgeving anderzijds. Waar het gaat om de omgevingseffecten is vastgesteld dat deze met name betrekking hebben op (bewegende) schaduw en lichthinder, geluid en landschap. De overige omgevingseffecten (bodem en water, ecologie, archeologie en veiligheid) zijn minimaal of kunnen goed worden tegengegaan door het treffen van maatregelen.

Met betrekking tot de locatie van de windturbine-opstelling kan in de eerste plaats gesteld worden dat deze past in zowel het provinciale als gemeentelijke ruimtelijke en milieubeleid.

Wat de effecten op de omgeving betreft het volgende:

- ten aanzien van de slagschaduw en lichthinder kan door het treffen van maatregelen (automatische rotor-stop en niet-reflecterende coating) onaanvaardbare hinder voorkomen worden. Voor wat betreft de geluidhinder voor de nabijgelegen woonbebouwing geldt dat met de voorgenomen opstelling aan alle wettelijke normen kan worden voldaan;
- de realisatie van het windmolenpark heeft geen (significante) effecten op de natuurwaarden tot gevolg;
- de lijn-opstelling sluit aan bij een bestaand infrastructurele element namelijk de Scholtensloot. De plaatsing van de windmolens heeft geen onaanvaardbare inbreuk op de waarden van het landschap tot gevolg.

Gelet op de voorgaande beoordeling van enerzijds de omgevingseffecten en anderzijds de belangen die met het plaatsen van de windmolens worden gediend, kan tot het oordeel worden gekomen dat een windmolenpark op de voorgenomen locatie en in de voorgenomen opstelling planologisch aanvaardbaar is.

5. 2. Relatie met andere beleidsinstrumenten

Het bestemmingsplan maakt de realisatie van een windmolenpark mogelijk. Het bestemmingsplan stelt daarbij bepaalde voorwaarden ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Het stellen van milieuvoorwaarden in het bestemmingsplan ligt over het algemeen moeilijk. Daarom is een goede afstemming met beleidsinstrumenten op basis van andere wetgeving, met name die op milieugebied, van groot belang. Het onder controle houden van eventuele (milieu)effecten is van groot belang voor de planologische aanvaardbaarheid van het bestemmingsplan.

5. 3. Uitgangspunten voor het bestemmingsplan

Algemeen uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat dit de ruimtelijke mogelijkheden moet bieden voor de realisering van de gewenste windturbine-opstelling. Dit uiteraard gelet op de andere belangen die in het gebied spelen. Voorts moet het bestemmingsplan handvaten bieden voor de gemeente om met name de landschappelijke effecten te kunnen regelen.

Het ruimte bieden aan de windturbine-opstelling

Bij het ruimte bieden aan een windturbine-opstelling is het beleid er, vanwege de effecten op de omgeving, op gericht de locatie van de windturbine-opstelling als geheel exact vast te leggen. Er is tevens rekening gehouden met eventueel te bouwen transformatiehuisjes.

Het regelen van de landschappelijke effecten

Het beleid van de gemeente is erop gericht om de regelmaat en het lineaire karakter van de lijnopstelling van de windturbines te garanderen, teneinde een strak en rustig landschapsbeeld te bevorderen, met voldoende doorzicht. Op het moment dat de molens permanent buiten werking zijn zullen ze worden gesloopt. Op grond van de milieuregelgeving geldt tot die tijd een onderhoudsplicht voor de windturbines.

Regelingen overige effecten

Geconstateerd kan worden dat andere effecten dan de landschappelijke, niet of nauwelijks met het bestemmingsplan kunnen worden geregeld.

6. PLANBESCHRIJVING

6. 1. Toelichting op het juridische systeem

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsbepalingen van de gronden in het plangebied. De wijze waarop de regeling juridisch is vormgegeven, wordt bepaald door de *Wet op de Ruimtelijke Ordening* en het *Besluit op de ruimtelijke ordening*.

De juridische regeling is vervat in een plankaart en de bijbehorende voorschriften. Op de plankaart is de bestemming voor het windmolenpark vastgelegd, in de voorschriften de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen deze bestemming.

De planologische regeling voor het windmolenpark is juridisch vormgegeven als een zelfstandig bestemmingsplan. Inhoudelijk is de regeling voor de windturbine-opstelling zoveel mogelijk afgestemd op de bestaande regeling voor het agrarisch gebied, voorzover daar tenminste geen verandering nodig is ten behoeve van de regeling voor de windturbines.

De situering en begrenzing van het plangebied is gelegd overeenkomstig de planuitgangspunten. Gekozen is voor het aangeven van een strook van circa 140 meter met daarop in hoofdzaak een agrarische bestemming. Door middel van een aanduiding worden in deze strook de locaties aangegeven waar de windmolens mogen worden gebouwd.

6. 2. Toelichting op de bestemmingen

Deze paragraaf geeft een toelichting op de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de drie bestemmingen die in dit plan zijn opgenomen.

Agrarisch - Agrarisch / windmolenpark

Behalve voor de opwekking van windenergie zijn de gronden binnen deze bestemming ook bestemd voor agrarisch gebruik (cultuurgrond). Naast windturbines zijn eveneens bijbehorende voorzieningen toegestaan, waaronder een gebouw ten behoeve van stroomoverdracht, leidingen, ontsluitingswegen en paden en bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

De windmolens zelf moeten in de op de kaart aangegeven cirkelvormige aanduidingen worden geplaatst. De diameter van deze cirkels is afgestemd op de diameter van de fundering plus een zekere marge. Bij vrijstelling mag eventueel buiten deze cirkels worden gebouwd, bijvoorbeeld bij vervanging van de molens in de verdere toekomst. De afwijking mag echter niet te groot zijn. Hiertoe is een afstandcriterium opgenomen van 40 meter.

De maximale ashoogte van de windmolens is vastgelegd op 105 meter. Om te garanderen dat de molens een mastvormig uiterlijk behouden is ook een maximale diameter van 10 meter opgenomen.

De bestemming biedt tevens ruimte voor het realiseren van één gebouwtje ten behoeve van de stroomoverdracht.

Bij het stellen van nadere eisen en het toepassen van de vrijstelling zal met name gelet worden op de landschappelijke waarden en de woonsituatie van de verspreide bebouwing in de omgeving. Bij de landschappelijke waarden wordt met name getoetst op de regelmaat van de opstelling (hoogte, onderlinge afstand, richting van de opstelling etc). Voor wat betreft de woonsituatie in de omgeving zal met name worden gelet op het voorkomen van milieuhygiënisch onaanvaardbare veranderingen ten aanzien van geluid-, licht- en slagschaduwaspecten.

In de bouwvoorschriften is de voorwaardelijke verplichting opgenomen dat indien een windmolenmast wordt geplaatst, de overige ook moeten worden geplaatst. Deze voorwaarde is opgenomen om te voorkomen dat er gaten in het landschap vallen. Hierdoor wordt de landschappelijke samenhang door middel van een lijnopstelling verzekerd. Tevens is er een sloopverplichting opgenomen die inhoudt dat de windmolenmasten direct na het permanent buiten werking stellen weer moeten worden gesloopt. Deze verplichting is opgenomen, omdat windmolens op een gegeven moment zijn afgeschreven en er aldus geen verloedering van het landschap plaatsvindt. Ook bij de sloopverplichting geldt dat indien een windmolen wordt gesloopt, de andere windmolens ook moeten worden gesloopt. Het is wel mogelijk dat na de sloop nieuwe windmolenmasten worden geplaatst, volgens de nieuwste technische inzichten en de welstandscriteria die dan gelden.

Verkeer

Deze bestemming is opgenomen voor de Ir. Luteynweg die het plangebied doorsnijdt. In de bestemming zijn ook fiets- en voetpaden en groenvoorzieningen voorzien evenals kabels en leidingen.

Op de plankaart is een dwarsprofiel voor de weg opgenomen. Het profiel van de weg dient gelijk te zijn aan het dwarsprofiel op de plankaart. Hiermee wordt voorkomen dat de afstand van de weg tot geluidsgevoelige functies door verbreding kleiner kan worden waardoor situaties kunnen ontstaan die strijdig zijn met de *Wet geluidhinder*. Na een toets aan de geluidssituatie kan eventueel vrijstelling van het profiel worden verleend.

Water

De waterloop die aan de zuidzijde door het plangebied loopt is onder de bestemming 'Water' gebracht. Ook riet- en oeverlanden vallen onder deze bestemming.

7. UITVOERBAARHEID

7. 1. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Bij de maatschappelijke uitvoerbaarheid gaat het erom hoe de realisering van het bestemmingsplan door de maatschappij (overheid en burgers samen) wordt gedragen.

In dit kader zal - overeenkomstig de gemeentelijke Inspraakverordening - over dit bestemmingsplan de gelegenheid tot Inspraak worden geboden. De resultaten hiervan in het bestemmingsplan opgenomen onder 8.

7. 2. Economische uitvoerbaarheid

Bij de economische uitvoerbaarheid gaat het om de kosten en andere economische aspecten die met de realisering van de vier windturbines samenhangen.

Het initiatief voor het realiseren van het windmolenpark is genomen door Raedthuys Windenergie B.V. Zij draagt zorg voor de uitvoering en exploitatie. Als bijlage 4 bij deze plantoelichting is een globale exploitatieopzet opgenomen. Hieruit volgt dat het bestemmingsplan economisch uitvoerbaar is.

Door SAOZ is in september 2005 een risico-analyse planschade uitgevoerd. Daaruit blijkt dat er geen schade zal optreden op grond van artikel 49 van de WRO.

De gemeente heeft geen financiële bemoeienis met het project. Er mag dan ook vanuit worden gegaan dat het bestemmingsplan economisch uitvoerbaar is.

8. OVERLEG

8. 1. Overleg

In het kader van het Overleg (ex artikel 10 Bro) is het voorontwerpbestemmingsplan toegezonden aan diverse Overleginstanties. De binnengekomen Overlegreacties en het commentaar daarop zijn opgenomen in de *Overleg-notitie*. Deze notitie is opgenomen als bijlage 5 bij deze plantoelichting.

8. 2. Wijzigingen in het voorontwerpbestemmingsplan

In algemene zin is het ontwerpbestemmingsplan omgezet naar de *Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2006*. Verder is een aantal elementen uit de voorschriften gelijkgetrokken met die in het ontwerpbestemmingsplan "Windmolenpark Scheerwolde".

Voorschriften:

- a. het opnemen van een definitie van 'rotor';
- b. het opnemen van een voorwaardelijke verplichting waarin is opgenomen dat als de molens worden gebouwd, ze ook allemaal gelijktijdig moeten worden gebouwd;
- c. het opnemen van een sloopverplichting, in die zin dat als de molens buiten gebruik worden gesteld, deze direct daarna gelijktijdig moeten worden afgebroken;
- d. het opnemen van de bepaling dat het geïnstalleerde vermogen niet meer dan 15 MW mag omvatten.

Naar aanleiding van de Overlegprocedure is een aantal wijzigingen ten opzichte van het voorontwerp van het bestemmingsplan aangebracht. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

Toelichting:

- a. in paragraaf 2.1. wordt het woord 'tenminste' toegevoegd bij 1500 MW en 30 MW;
- b. het vervangen van figuur 2 door een fragment van de vastgestelde streekplankaart;
- c. het aanpassen van de toelichting met betrekking tot het vastgestelde beleid;
- d. het verwerken in de toelichting van de vergunning die op grond van de Natuurbeschermingswet is verleend op 18 juni 2007;
- e. het duidelijk verwoorden van de afweging met betrekking tot de locatiekeuze, in het licht van het provinciale beleid. Hierin zal worden aangegeven dat het vanuit landschappelijk oogpunt minder wenselijk is het windturbinepark te koppelen aan bestaande infrastructuur.

===

Windmolenpark Scheerwolde

GEMEENTE STEENWIJKERLAND

Inhoudsopgave

VOORSCHRIFTEN	2
Inleidende bepalingen	2
1 Begripsbepalingen	2
2 Wijze van meten	4
Bestemmingsbepalingen	4
3 Agrarisch - Agrarisch / windmolenpark	4
4 Verkeer	6
5 Water	6
Algemene bepalingen	8
6 Anti-dubbeltelbepaling	8
7 Uitsluiting aanvullende werking Bouwverordening	8
8 Algemene gebruiksbe­palin­gen	8
9 Algemene vrijstellingsbepalingen	8
Overgangs- en slotbepalingen	9
10 Strafbepaling	9
11 Overgangsbepalingen	9
12 Slotbepaling	10

VOORSCHRIFTEN

Inleidende bepalingen

1 Begripsbepalingen

In deze voorschriften wordt verstaan onder:

- het plan:**
het bestemmingsplan Windmolenpark Scheerwolde van de gemeente Steenwijkerland;
- de plankaart:**
de plankaart van het Bestemmingsplan Windmolenpark Scheerwolde;
- bebouwing:**
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- bestemmingsgrens:**
een op de plankaart aangegeven lijn, die de grens vormt van een bestemmingsvlak;
- bestemmingsvlak:**
een op de plankaart aangegeven vlak met eenzelfde bestemming;

- 6   **bouwen:**
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;
- 7   **bouwwerk:**
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;
- 8   **cultuurgrond:**
grasland, akkerbouw, en tuinbouwgronden, alsmede gronden ten behoeve van de rietteelt, met uitzondering van bosgrond;
- 9   **gebouw:**
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;
- 10   **kampeermiddel:**
a. een tent, een tentwagen, een kampeerauto of een caravan;
b. enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan, voorzover geen bouwwerk zijnde;
één en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen of gewezen voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen gebruikt voor recreatief nachtverblijf;
- 11   **peil:**
a. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
b. voor een bouwwerk op een perceel, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: het Nieuw Amsterdams Peil (of een ander plaatselijk aan te houden waterpeil);
- 12   **prostitutie:**
het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;
- 13   **rotor:**
het samenstel van de wieken van een windmolen;
- 14   **seksinrichting:**
de voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden.
Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;
- 15   **windmolen:**
een bouwwerk ten behoeve van de opwekking van windenergie.

2 Wijze van meten

2.1 Meetvoorschriften

Bij toepassing van deze voorschriften wordt als volgt gemeten:

- 1 de inhoud van een bouwwerk:**
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;
- 2 de (bouw)hoogte/de nokhoogte van een bouwwerk:**
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk;
- 3 de oppervlakte van een bouwwerk:**
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, nederwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;
- 4 de ashoogte van een windmolen:**
vanaf het peil tot aan de wieken(as) van de windmolen;

Bestemmingsbepalingen

3 Agrarisch - Agrarisch / windmolenpark

3.1 Bestemmingsomschrijving

De op de plankaart voor Agrarisch - Agrarisch / windmolenpark aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. cultuurgrond;
  - b. de opwerking van windenergie;
  - c. het behoud van de landschappelijke waarden;
- met daaraan ondergeschikt:
- d. (ontsluitings)wegen en paden;
  - e. water;
  - f. bermen en beplanting;
- met de daarbijbehorende:
- g. windmolens;
  - h. kabels en leidingen;
  - i. gebouwen ten behoeve van stroomoverdracht;
  - j. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

3.2 Bouwvoorschriften

3.2.1 Gebouwen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

3.2.3 Windmolens

In afwijking van het bepaalde in lid 3.2.1 en lid 3.2.2 mogen windmolens worden gebouwd, met inachtneming van de volgende bepalingen:

- a. een windmolenmast zal uitsluitend worden geplaatst in de gebieden die op de plankaart zijn voorzien van de aanduiding "windmolenmast";
- b. per gebied dat op de plankaart is voorzien van de aanduiding "windmolenmast", zal ten hoogste één windmolenmast worden geplaatst;
- c. indien een windmolenmast wordt geplaatst, zullen de overige windmolenmasten ook worden geplaatst;
- d. indien een windmolenmast wordt gesloopt, zullen de overige windmolenmasten ook worden gesloopt;
- e. een windmolenmast zal worden geplaatst, onder de voorwaarde dat die windmolenmast direct na het permanent buiten werking stellen van de windmolen wordt gesloopt;
- f. de ashoogte van een windmolen zal ten hoogste 105,00 m bedragen;
- g. de ashoogte van de windmolens zal steeds aan elkaar gelijk zijn;
- h. de diameter van een windmolenmast zal ten hoogste 10,00 m bedragen;
- i. de diameter van een rotor zal ten hoogste 90,00 m bedragen;
- j. de diameter van een rotor zal niet meer dan de hoogte van een windmolen bedragen;
- k. de diameter van de rotoren zal steeds aan elkaar gelijk zijn;
- l. het gezamenlijk geïnstalleerd vermogen van de windmolens zal kleiner zijn dan 15 MW.

3.2.4 Gebouw ten behoeve van stroomoverdracht

In afwijking van het bepaalde in lid 3.2.1 mag ten behoeve van de in lid 3.2.3 genoemde windmolens een gebouw ten behoeve van stroomoverdracht worden gebouwd, met inachtneming van de volgende bepalingen:

- a. er zal ten hoogste één gebouwen ten behoeve van stroomoverdracht worden gebouwd;
- b. de oppervlakte van het gebouw zal ten hoogste 16 m² bedragen;
- c. de hoogte van een gebouw zal ten hoogste 3,00 m bedragen.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en Wethouders kunnen, ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing, de milieusituatie, de verkeersveiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing.

3.4 Vrijstelling van bouwvoorschriften

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een goede landschappelijke inpassing, de milieusituatie (onder meer ten aanzien van geluid en schaduw), de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, vrijstelling verlenen van:

- het bepaalde in lid 3.2.3 sub a. en toestaan dat een windmolen wordt gebouwd buiten een gebied dat op de plankaart is voorzien van de aanduiding "windmolenmast", mits:
  1. de afstand van de voet van de mast van de windmolen tot de grens van de

aanduiding "windmolenmast" ten hoogste 40,00 m zal bedragen.

4 Verkeer

4.1 Bestemmingsomschrijving

De op de plankaart voor Verkeer aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wegen en straten;
  - b. fiets- en voetpaden;
  - c. bruggen;
  - d. groenvoorzieningen;
- waarbij gestreefd wordt naar een inrichting hoofdzakelijk gericht op de afwikkeling van het verkeer;
- e. kabels en leidingen;
  - f. water;
- met de daarbijbehorende:
- g. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

4.2 Bouwvoorschriften

4.2.1 *Gebouwen*

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

4.2.2 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt de bepaling dat de hoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde, anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding van het verkeer ten hoogste 5,00 meter zal bedragen

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen, ten behoeve van een goede woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing.

4.4 Specifieke gebruiksvoorschriften

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in lid 8.1, wordt in ieder geval gerekend:

- het aanleggen van wegen of paden of anderzins inrichten van het bestemmingsvlak in afwijking van het op de plankaart aangegeven dwarsprofiel.

5 Water

5.1 Bestemmingsomschrijving

De op de plankaart voor Water aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. sloten, grachten en vaarten, en daarmee gelijk te stellen waterlopen;
- b. riet- en oeverland;
- c. bruggen;

waarbij de instandhouding van de landschappelijke waarden wordt nagestreefd;
met daaraan ondergeschikt:

- d. kabels en leidingen;
  - e. wieken ten behoeve van windmolens;
- met de daarbijbehorende:
- f. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

5.2   Bouwvoorschriften

5.2.1   *Gebouwen*

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

5.2.2   *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende bepalingen:

- a. er mogen geen steigers, vlonders en plankieren worden gebouwd;
- b. de hoogte van oeverbeschoeiingen zal ten hoogste 0,40 m vanaf het winter(water)peil bedragen;
- c. de hoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zal ten hoogste 5,00 m bedragen.

5.3   Nadere eisen

Burgemester en wethouders kunnen, ten behoeve van een goede woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing.

5.4   Vrijstelling van de bouwvoorschriften

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een goede landschappelijke inpassing, de milieusituatie (onder meer ten aanzien van geluid en schaduw), de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, vrijstelling verlenen van:

- a. het bepaalde in lid 5.2.2 sub a en toestaan dat steigers, vlonders en/of plankieren worden gebouwd, mits de hoogte ten hoogste 0,50 m vanaf het winter(water)peil zal bedragen;
- b. het bepaalde in lid 5.2.2 sub b en toestaan dat de hoogte van oeverbeschoeiingen wordt verhoogd tot 1,00 m vanaf het winter(water)peil.

5.5   Specifieke gebruiksvoorschriften

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, zoals bedoeld in lid 8.1, wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden.

Algemene bepalingen

6 Anti-dubbeltelbepaling

Grond welke eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

7 Uitsluiting aanvullende werking Bouwverordening

De voorschriften van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- a. de richtlijnen voor het verlenen van vrijstelling van de stedenbouwkundige bepalingen;
- b. de bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer;
- c. de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten;
- d. het bouwen bij hoogspanningsleidingen en ondergrondse hoofdtransportleidingen;
- e. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden;
- f. de ruimte tussen bouwwerken.

8 Algemene gebruiksbeoordelingen

8.1 Gebruiksbeoordeling

Het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de gegeven bestemmingen.

8.2 Meest doelmatige gebruik

Burgemeester en Wethouders verlenen vrijstelling van het bepaalde in lid 8.1, indien strikte toepassing daarvan zou leiden tot een beperking van het meest doelmatige gebruik, welke beperking niet door dringende redenen wordt gerechtvaardigd.

8.3 Strijdig gebruik

Tot een gebruik, strijdig met de gegeven bestemmingen, zoals bedoeld in lid 8.1, wordt in ieder geval gerekend:

- a. het gebruik van de gronden als standplaats voor kampeermiddelen;
- b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting;
- c. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor de opslag van afbraak- en bouwmaterialen, grond, bodemspecie en zandopslag;
- d. het storten van puin en afvalstoffen;
- e. de stalling en opslag van (aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken voer-, vaar- en/of vliegtuigen.

9 Algemene vrijstellingsbepalingen

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan een goede landschappelijke inpassing, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, vrijstelling verlenen van:

- a. de bij recht in de voorschriften gegeven maten, afmetingen en percentages tot ten hoogste 10% van die maten, afmetingen en percentages, met uitzondering van het in lid 3.2.3 sub c bepaalde;
- b. de bestemmingsbepalingen en toestaan dat bestemmings- c.q. aanduidingsgrenzen worden overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft;
- c. de bestemmingsbepalingen en toestaan dat de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijn, wordt vergroot tot ten hoogste 10,00 m.

Overgangs- en slotbepalingen

10 Strafbepaling

10 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in lid 8.1 ten aanzien van het gebruik van gronden en bouwwerken, wordt als strafbaar feit aangemerkt in de zin van artikel 1a onder 2° van de Wet op de economische delicten.

11 Overgangsbepalingen

11.1 Overgangsbepalingen ten aanzien van bouwwerken

Bouwwerken, welke op het tijdstip van de eerste terinzagelegging van dit plan bestaan dan wel worden gebouwd of kunnen worden gebouwd met inachtneming van het bepaalde in of krachtens de Woningwet, en in enigerlei opzicht van het plan afwijken, mogen, mits de bestaande afwijkingen naar de aard en omvang niet worden vergroot:

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. na het tenietgaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de bouwvergunning geschiedt binnen twee jaar na het tenietgaan.

11.2 Vrijstellingsbepaling

Burgemeester en wethouders kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid 11.1 dat de bestaande afwijkingen naar de omvang niet mogen worden vergroot en toestaan dat een eenmalige vergroting plaatsvindt van de inhoud van de in lid 11.1 toegelaten bouwwerken met niet meer dan 10%.

11.3 Overgangsbepalingen ten aanzien van het gebruik

Het gebruik van gronden en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan, mag worden voortgezet of gewijzigd, zolang en voor zover de strijdigheid van dat gebruik ten opzichte van het gebruik overeenkomstig de bestemmingen in dit plan, naar de aard en omvang niet wordt vergroot.

11.4 Uitzonderingen op het overgangsrecht

Lid 11.1 is niet van toepassing op bouwwerken, die weliswaar bestaan op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan, doch zijn gebouwd in strijd met het toen geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

Lid 11.3 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

12 Slotbepaling

Deze voorschriften kunnen worden aangehaald onder de titel:

**Voorschriften deel uitmakende van het bestemmingsplan Windmolenpark
Scheerwolde van de gemeente Steenwijkerland.**

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van .....

De voorzitter,

De griffier,

.....

.....

BESTEMMINGEN

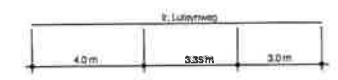
ARTIKELNUMMERS OVEREENKOMSTIG
DE VOORSCHRIFTEN

	Agrarisch - Agrarisch / windmolenpark	3
	windmolennast	
	Verkeer	4
	Water	5

VERKLARING

- BESTEMMINGSGRENS
- ONDERGROND ONTLEEND AAN DE GRN
- GRENS VAN HET PLAN
- AANLIJDING DWARSPROFIEL

DWARSPROFIEL SCHAAL 1:100

status	datum	toewijding	oec.
ontwerp			
voorgoed			
ontwerp	23-04-08		RDL
voorgoed	18-06-08		RDL
ochoof			

GEMEENTE STEENWIJKERLAND
BESTEMMINGSPLAN WINDMOLENPARK SCHEERWOLDE

code: 05-61-02   formaat: 850x830 mm   schaal: 1:2000   kaart: -

Burovijn: Steenwijk, Ringweg 98,
9912 EJ Dersjark
Postadres: Postbus 51, 9962 ZJ Oersjark
tel.: (0581) - 256 25 25 fax: (0581) - 256 40 40
e-mail: info@burovijn.nl internet: www.burovijn.nl

buro vijn
advies en realisatie van ruimtelijke ordening en veldwerk